

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань охорони здоров'я

01008, м. Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-95-16, тел./факс: 255-95-33

№ 04-25/03-304

"26" березня 2018 р.

Верховна Рада України

Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я розглянув на своєму засіданні 20 березня 2018 року проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо захисту населення від інфекційних хвороб (р.№ 7198), поданий народними депутатами України Бахтеевою Т.Д., Шурмою І.М., Кириченко О.М., Шипком А.Ф., Помазановим А.В., Карпунцовим В.В., Мусієм О.С., Мельничуком С.П., Безбахом Я.Я., Яценком А.В., Кулінічем О.І., Єдаковим Я.Ю., Дирівим А.Б., Дубілем В.О., Головком М.Й., Рекою А.О. (протокол №82).

Метою законопроекту є вдосконалення правової бази у сфері імунопрофілактики. Головним завданням проекту закону, як зазначається у пояснювальній записці до нього, є комплексний перегляд чинних законів України, що регулюють правовідносини у сфері імунопрофілактики інфекційних хвороб, та внесення відповідних змін і доповнень до них з метою усунення наявних протиріч та удосконалення положень, що регулюють питання проведення профілактичних щеплень.

Задля досягнення зазначеної мети законопроектом пропонується внести зміни та доповнення до законів України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (ст.27) та «Про захист населення від інфекційних хвороб» (статті 1,12, 13,15), якими передбачено:

удосконалення та доповнення термінологічного апарату законодавства у сфері захисту населення від інфекційних хвороб;

делегування повноважень щодо затвердження переліку профілактичних щеплень, що мають проводитись населенню України та порядку їх проведення Кабінету Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я;

встановлення загальних вимог до проведення профілактичних щеплень.

Також пропонується забезпечити щорічний перегляд календаря профілактичних щеплень з урахуванням епідемічної ситуації в Україні та у світі, що дозволить швидко реагувати на її зміни і своєчасно приймати необхідні заходи по захисту населення від інфекційних хвороб.

Крім того, законопроектом скасовується вимога чинної норми статті 15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» щодо заборони відвідування дитячих закладів, які не отримали профілактичних щеплень згідно з календарем щеплень, на заміну якої запроваджується норма щодо можливих тимчасових обмежень відвідування на період неблагополучної епідемічної ситуації.

Загально визнано, що інфекційні хвороби залишаються небезпечними для людства й найбільш дієвим заходом боротьби з ними визнана імунопрофілактика. Вона є ключовим інструментом протидії виникненню спалахів і епідемій інфекційних хвороб, сприяє зниженню захворюваності, інвалідизації та смертності.

Незважаючи на зміни, що відбулися у світі за останнє десятиліття в підходах до організації проведення профілактичних щеплень та розширення переліку інфекційних хвороб, проти яких вони проводяться, чинна законодавча база в Україні не зазнала змін. Закони України, положення яких регламентують питання вакцинації, не переглядалася більше 10 років (*Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» - 1994 року* і *«Про захист населення від інфекційних хвороб» - 2000 року*), й існуючі в них суттєві протиріччя і колізії потребують врегулювання.

Наприклад, багато років поспіль існує законодавча колізія щодо норми про обов'язковість профілактичних щеплень:

по-перше, у статті 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» закладено дві взаємовиключні норми: про обов'язковість щеплень та можливість відмови від них, яка не тягне за собою ніяких правових наслідків;

по-друге, за наявності законодавчо визначеної обов'язковості вакцинації Основами законодавства України про охорону здоров'я та Цивільним кодексом України встановлено, що будь-яке медичне втручання/медична допомога, у тому числі це стосується і вакцинації, проводиться за згодою громадянина.

Також, чинними законами України та наказом МОЗ України, яким затверджено Календар профілактичних щеплень, визначено різний перелік інфекційних хвороб, проти яких проводяться обов'язкові профілактичні щеплення. Так, законами України «Про захист населення від інфекційних хвороб» (ст.12) та «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» (ст.27) визначено 6 інфекційних хвороб, щеплення проти яких є обов'язковими (туберкульоз, поліомієліт, дифтерія, кашлюк, правець і кір), а Календарем профілактичних щеплень - 10 (туберкульоз, поліомієліт, дифтерія, кашлюк, правець, кір, гепатит В, гемофільна інфекція, краснуха і паротит).

Тому удосконалення законодавства у сфері запобігання виникненню і поширенню інфекційних хвороб людини, посилення захисту прав і законних інтересів дитини на охорону здоров'я та на освіту, забезпечення цивілізованого балансу між правами кожної людини і необхідністю захисту громадського здоров'я є на часі та вкрай актуальним.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України у своєму висновку від 1 грудня 2017 року (додається) висловлює зауваження та

пропозиції, які у разі прийняття законопроекту у першому читанні можуть бути враховані при його доопрацюванні до другого читання.

Комітет з питань бюджету у своєму висновку від 13 грудня 2017 року (додається) зазначає, що законопроект може мати вплив на показники бюджетів (збільшення видатків державного і місцевих бюджетів) внаслідок розширення переліку обов'язкових профілактичних щеплень, тому у разі його прийняття до 15 липня 2018 року він має вводитися в дію не раніше 1 січня 2019 року, а після 15 липня 2018 року - не раніше 1 січня 2020 року. Однак, слід зазначити, що видатки державного бюджету на імунопрофілактику вже понад десять років здійснюються з розрахунку на 10 обов'язкових профілактичних щеплень, передбачених національним Календарем профілактичних щеплень, а не вказаними вище законами.

Комітет Верховної Ради України з питань запобігання та протидії корупції у своєму висновку від 18 січня 2018 року (додається) зазначає, що у законопроекті не виявлено корупціогенних факторів і він відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Міністерство охорони здоров'я України у своєму листі від 29 листопада 2017 року № 05.4-03/13/274-17/31802 підтримує законопроект із зауваженнями, які можна врахувати при підготовці законопроекту до другого читання.

Враховуючи викладене вище, Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду у першому читанні проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо захисту населення від інфекційних хвороб (р. № 7198), поданий народними депутатами України Бахтесвою Т.Д., Шурмою І.М., Кириченком О.М., Шипком А.Ф., Помазановим А.В., Карпунцовим В.В., Мусієм О.С., Мельничуком С.П., Безбахом Я.Я., Яценком А.В., Кулінічем О.І., Єдаковим Я.Ю., Дирівим А.Б., Дубілем В.О., Головком М.Й, Рекою А.О. прийняти за основу.

Проект відповідної Постанови Верховної Ради України додається.

Співдоповідачем із зазначеного питання під час розгляду його на пленарному засіданні Верховної Ради України пропонується визначити Голову Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я - народного депутата України Богомолець Ольгу Вадимівну.

Додатки: на 9 арк.

Голова Комітету

О.В.Богомолець

Проект
вноситься народними депутатами
України - членами Комітету
Верховної Ради України
з питань охорони здоров'я
О.Богомолець та іншими

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про прийняття за основу проекту Закону України
про внесення змін до деяких законів України щодо
захисту населення від інфекційних хвороб

Верховна Рада України постановляє:

1. Прийняти за основу проекту Закону України проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо захисту населення від інфекційних хвороб (р.№ 7198), поданий народними депутатами України Бахтеєвою Т.Д., Шурмою І.М., Кириченком О.М., Шипком А.Ф., Помазановим А.В., Карпунцовим В.В., Мусієм О.С., Мельничуком С.П., Безбахом Я.Я., Яценком А.В., Кулінічем О.І., Єдаковим Я.Ю., Дирівим А.Б., Дубілем В.О., Головком М.Й, Рекою А.О.

2. Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням зауважень і пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи та внести його на розгляд Верховної Ради України у другому читанні.

Голова Верховної Ради
України

✓ *biga*
Q. Jm